

Posudek vedoucího diplomové práce:

Volební kampaň ve světle nové legislativy

(Bc. Martin Pikous)

Předložená práce má podle prohlášení diplomanta rozsah zhruba 94 normostran vlastního textu včetně 186 poznámek pod čarou, což více než odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. Vedle úvodu a závěru je členěna do sedmi kapitol. První z nich je věnována přehledu a historii právní úpravy, po čemž následuje vymezení ústředního pojmu práce, kterým je „volební kampaň“. Další kapitoly už se věnují dílčím otázkám její právní regulace, tedy subjektům (včetně tzv. registrovaných třetích osob), formám, financování a závěrečným zprávám. Samostatná kapitola je věnována Úřadu pro dohled nad hospodařením stran a hnutí a řízení před ním.

Již v úvodu si diplomant vytyčuje cíl své práce, kterým je „srozumitelně popsat stěžejní body nové legislativy, v souvislostech pomoci vysvětlit některé z dikce nejasné instituty, identifikovat největší nedostatky, případně nabídnout doporučení de lege ferenda“, s tím že „teoretický rozbor legislativy [je doplněn] na konkrétních případech srovnáním s podobou a průběhem volebních kampaní proběhnuvších od účinnosti předmětné novely.“ Mám za to, že jde o cíl adekvátní, a to zejména s ohledem na to, že nová legislativní úprava volební kampaně je stále ještě relativně čerstvá a dosud nepříliš probádaná jak doktrínou, tak orgány aplikace práva. Z toho též vyplývá, že si diplomant na sebe vzal úkol napsat práci v oblasti, ve které se nemůže opřít o rozsáhlou předchozí literaturu, což bývá obtížnější, zato však užitečnější.

Mám přitom za to, že se mu vymezený cíl splnit podařilo, a to nejen v rovině popisné, ale též (zejména) v rovině analytické. V práci postupuje metodicky, pozorně a systematicky rozebírá jednotlivé instituty a zákonnou úpravu konfrontuje s jejím praktickým uplatňováním (tedy alespoň v té míře, v níž už se zejména v rozhodovací praxi ÚDHPSH zvládla projevit), přičemž se nebojí zaujímat vlastní kritická stanoviska. Své poznatky přehledně shrnuje v závěru, z něž vybírám např. následující: „novela zavedla určitý evropský standard. Zákonodárce však nevyvinul příliš úsilí jít za tyto minimální požadavky. V ostatních evropských zemích přitom nacházíme dostatek inspirace pro efektivnější předcházení výskytu anonymních dárců, zneužívání slev a bezúplatných plnění nebo vedení ostře difamačních kampaní za hranicí čestnosti a poctivosti. [...] Zajímavější je proto osud třetích osob, které se

kampaně zúčastní bez předchozí registrace. Vzniká zde velmi tenká čára dělící prostou angažovanost od cílené propagace ve prospěch či neprospěch kandidáta. [...] Ačkoliv legislativa vcelku jasně definuje pojem volební kampaně, s problémem její identifikace, resp. naplnění jejích materiálních znaků, se budeme setkávat naopak častěji než doposud. [...] Velkým úkolem bude kontrola slev a bezúplatných plnění, která jsou jedním z největších slabin nové úpravy co do relativně snadného umělého snižování volebních výdajů a obcházení dárcovského limitu. [...] Zatímco efektivnost regulativní funkce nové legislativy může být v mnoha ohledech zatím sporná, již teď je zřejmé, jak zásadním krokem byla novela k transparentnosti kampaní.“

Za silnou stránku práce považuji především jasnou strukturu: přestože s průběžných konzultací s diplomantem vím, že právě s jejím vymezením dlouho zápolil, protože „všechno souvisí se vším“, nakonec se mu podle mého názoru podařilo najít cestu, jak problematiku komplexně obsáhnout, aniž by se musel opakovaně vracet k již řečenému nebo skákat z problému na problém. Pozitivně hodnotím také úroveň vlastní argumentace, která je logická a přehledná. To pochopitelně neznamena, že bych nutně souhlasil s každým jednotlivým závěrem, jenž je v práci uveden, ale taková pluralita názorů je v odborné práci pochopitelně běžná.

Pokud jde o formální stránku, kladně lze hodnotit také citační kulturu práce. Použité zdroje jsou řádně citovány, což potvrdila i analýza systému Turnitin. Práce je psána srozumitelným odborným jazykem, který odpovídá žánru.

Závěrem bych rád konstatoval, že práce po mém soudu splňuje nároky kladené na tento typ prací a diplomant prokázal, že má schopnosti, znalosti i dovednosti nezbytné k odborné práci. Celkově tedy docházím k závěru, že práce je způsobilá k obhajobě, a předběžně ji navrhuji hodnotit stupněm **výborně**.

V Praze dne 29. ledna 2020

JUDr. PhDr. Marek Antoš, Ph.D., LL.M.